

Abstrakt

Popáleninový úraz patrí k najzávažnejším traumatickým udalostiam s možnými psychickými a psychosociálnymi dopadmi. Táto práca sa venuje v českom prostredí doposiaľ nepreskúmanej oblasti, a to (najmä) psychologickým faktorom, ktoré ovplyvňujú reakciu na popáleninovú traumu s cieľom identifikovať tých jedincov, ktorí majú horšiu reakciu a ktorým by tak mala byť venovaná väčšia pozornosť zo strany odborníkov. Teoretická časť práce popisuje popáleninový úraz ako extrémne stresujúcu udalosť a predstavuje faktory, ktoré spoluurčujú odpoveď jedinca na túto traumu. Popisuje tiež najčastejšie psychické problémy pozorované u ľudí s popálením. Teoretická časť slúži ako podklad pre empirickú časť práce, v ktorej je predstavený vlastný výskum exploratívneho charakteru. Cieľom práce bolo predovšetkým zistiť, aké faktory súvisia u 52 dospelých popáleninových pacientov krátko pred ukončením hospitalizácie s depresívnou a úzkostnou symptomatikou a s vnímaním zdravia. V našej vzorke prevládalo nízke zastúpenie strednej a ťažkej depresivity i úzkosti. Vnímanie zdravia u väčšiny pacientov odpovedalo priemerným hodnotám v bežnej populácii, pričom ako jeho prediktor sa ukázala miera depresivity a taktiež korelovalo s osobnostnými rysmi neuroticizmus, introverzia a svedomitosť. Zistili sme, že prediktorom depresie boli osobnostné vlastnosti neuroticizmus a extravergia (resp. introverzia) a aktuálne prežívaná úzkosť súvisela so vzťahovou úzkosťou, neuroticizmom a prívetivosťou. Zo sociodemografických a klinických parametrov vyšla ako najdôležitejšia zamestnanosť – nepracujúci ľudia vykazovali vyššiu mieru depresie, úzkosti a neuroticizmu.